

Τὸ Ἑβραϊκὸν ἑβραϊκοῦ γράμμασι	Τὸ Ἑβραϊκὸν ἑλληνικοῦ γράμμασι	Ἀκύλας	Σύμμαχος	Θεός	θεοδοτίων	Ε΄.	Σ΄.	Ζ΄.
	<p>Ουϊωμερ ελωειμ ισρε- σου αιμαι σαρες να- φες αια ουωφωφεφ αλ ααρες αλφαναη ρα- κιη ασαιμαιμ</p>	<p>Και εἶπεν ὁ θεός· ἐξεψάτω τὰ ὕδα- τα ἐρηπτόν ψυ- χῆς ζωῆς, και πετηνὸν ἐπιτάμει- νον ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ.</p>	<p>Και εἶπεν ὁ θεός· ἐξεψάτω τὰ ὕδα- τα ἐρηπτόν ψυ- χῆς ζωῆς, και πετηνὸν ἐπιτάμει- νον ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ.</p>	<p>Και εἶπεν ὁ θεός· ἐξαγαγέτω τὰ ὕ- δατα ἐρηπτά ψυ- χῆς ζωῆς, και πετηνὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ.</p>	<p>Και εἶπεν ὁ θεός· ἐξερατώσαν τὰ ὑδατα ἐρηπτά ψυ- χῆς ζωῆς, και πετηνὸν πετόμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ πρόσωπον στε- ρεώματος οὐρα- νοῦ.</p>			
	<p>Ουϊδρα ελωειμ εθ- ααδραμ βασαλμω βα- σαλέμ ελωειμ βαρα ωθω ζαχαρ σονακεδα βαρα ωθαμ</p>	<p>Και ἔκτισεν ὁ θεός· σὺν τὸν ἀν- θρωπον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ· ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐ- τόν· ἄρσεν και θηλυ ἔκτισεν αὐ- τούς.</p>	<p>Και ἔκτισεν ὁ θεός· τὸν ἄνθρω- πον ἐν εἰκόνι δια- φορῆ ὁμοίον ἰ- θεοῦ ἔκτισεν αὐ- τόν, ἄρσεν και θηλυ ἔκτισεν αὐ- τούς.</p>	<p>Και ἐποίησεν ὁ θεός τὸν ἄνθρω- πον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐ- τόν, ἄρσεν και θηλυ ἐποίησεν αὐ- τούς.</p>	<p>Και ἔκτισεν ὁ θεός τὸν ἄνθρω- πον ἐν εἰκόνι αὐ- τοῦ, ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐτούς· ἄρ- σεν και ἰθλυ ἐποί- ησεν αὐτούς.</p>			

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΙ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

προηγούμενος πίναξ δεικνύει σαφέστερον τὰς στήλας, ἐν αἷς ὁ Ὠριγένης κατατάξας τὸ Ἑβραϊκὸν κείμενον ἑβραϊκοῖς καὶ ἑλληνικοῖς γράμμασι καὶ τὰς διαφόρους μεταφράσεις εἰργάσθη ἐπιστημονικῶς καὶ κριτικῶς πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄.

Ὁ δὲ τρόπος, καθ' ὃν ὁ Ὠριγένης εἰργάσθη εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ο΄, εἶναι ὁ ἑξῆς: Ὅσα χωρία ὑπῆρχον ἐν τῇ μεταφράσει τῶν Ο΄, δὲν ἔκειντο ὁμοῦς ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ ἀρχικῷ κειμένῳ, οὐδὲ ἐν ταῖς μεταφράσεσι τοῦ Ἀκύλα καὶ τοῦ Συμμάχου, ἐσημείωσεν αὐτὰ δι' ἐνὸς ὄβελου, ἔχοντος τοῦτο —|, ἢ ἐκεῖνο — το σχῆμα, χωρὶς νὰ τολμήσῃ ν' ἀποκόψῃ καὶ ἀποβάλλῃ αὐτά. Ὅσα δὲ χωρία δὲν ὑπῆρχον ἐν τῇ μεταφράσει τῶν Ο΄, ἔκειντο ὁμοῦς ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κειμένῳ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις μεταφράσεσι, παρελάμβανεν αὐτὰ ἐκ τῶν μεταφράσεων καὶ προσέθετεν αὐτὰ εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν Ο΄. σημειῶν αὐτὰ δι' ἀστερίσκων, ἐχόντων τοῦτο ÷|÷, ἢ ἐκεῖνο ·X· τὸ σχῆμα. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναθεώρησεως ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος Ὠριγένης οὕτω πως: «Τὴν μὲν οὖν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διαφωνίαν, Θεοῦ διδόντος, εὔρομεν ἰάσασθαι, κριτηρίῳ χρησάμενος ταῖς λοιπαῖς ἐκδόσεσι: τῶν γὰρ ἀμφιβαλλομένων παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα διὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων διαφωνίαν, τὴν κρίσιν ποιησάμενοι ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐκδόσεων, τὸ συναῖδον ἐκείναις ἐφυλάξαμεν, καὶ τινὰ μὲν ὠβελίσσαμεν, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ μὴ κείμενα, οὐ τολμήσαντες αὐτὰ πάντῃ περιελεῖν: τινὰ δὲ μετ' ἀστερίσκων προσεθήκαμεν, ἵνα δῆλον ᾗ, ὅτι μὴ κείμενα παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα ἐκ τῶν λοιπῶν ἐκδόσεων συμφώνως τῇ Ἑβραϊκῇ προσεθήκαμεν: καὶ ὁ μὲν βουλόμενος πρόηται ταῦτα: ᾧ δὲ προσκόπτει τὸ τοιοῦτον, ὁ βούλεται περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν ἢ μή, ποιήσῃ». (1) Ἐκτὸς δὲ τῶν ὄβελῶν καὶ τῶν ἀστερίσκων, τῶν δύο τούτων κριτικῶν σημείων, μετεχει-

(1) Ὠριγένης εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον τόμ., ΙΕ΄. § 14. πρβλ. καὶ Ἐπιφάνιον περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν κεφ. 2.

ρίσθη ὁ Ὀριγένης καὶ τοὺς λιμνίσκους, ἔχοντας τὸ σχῆμα τοῦτο $\text{--}\ddot{\text{--}}$, καὶ τοὺς ὑπολιμνίσκους, ἔχοντας τὸ σχῆμα τοῦτο $\text{--}\text{--}$. (1)

Οὕτω δὲ ὁ Ὀριγένης ἀσχοληθεὶς, ὡς εἶπομεν, 28 ἔτη εἰς τὸ μέγα καὶ κολοσσιαῖον κριτικὸν ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ τῆς ἐπιμεμηλημένης ἐκδόσεως τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. ἀπεπεράτωσεν αὐτὸ περὶ τὸ 235 μ. Χρ. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὸ πολύτιμον τοῦτο ἔργον διεσώζετο κατ' ἀρχὰς ἐν Τύρῳ, εἶτ' ἀδὲ ἐν Καισαρείᾳ, εἰς ἣν μετέφερον αὐτὸ ὁ Εὐσέβιος καὶ ὁ Πάμφιλος καὶ ἔνθα ὁ ἱερός Ἰερώνυμος ἰδὼν αὐτὸ ἐπωφελήθη. (2) Ὁ δὲ Montfaucon, ὁ διατελέσας μέλος τῆς Académie des inscriptions et belles lettres ἐν Παρισίοις, ἐξέδωκε κατὰ τὸ 1713 εἰς δύο ὀγκωδεστάτους τόμους πάντα τὰ διασωθέντα τεμάχια τοῦ Ὀριγένους ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Hexaplorum Origenis quae supersunt». Ἄλλ' ἐπειδὴ οὐκ ὀλίγα μέρη ἔμειναν κενὰ καὶ ἀτελῆ ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Montfaucon, διὰ τοῦτο ὁ Lœsner, ὁ Semler, ὁ Scharfenzberg καὶ τινες ἄλλοι εἰργάσθησαν ἐπιτυχῶς καὶ ἐπήνεγκαν προσθήκας καὶ διορθώσεις εἰς αὐτά. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Field ἐργασθεὶς δέκα ἔτη καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψιν πάσας τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ὀριγένους κριτικὰς προσθήκας καὶ διορθώσεις ἐδημοσίευσεν εἰς δύο τόμους ἀπὸ τοῦ 1867—74 ἐν

(1) Ὁ Ἐπιφάνιος αὐτόθι κεφ. 8 ὁμιλεῖ περὶ τοῦ σχήματος τῶν λιμνίσκων καὶ ὑπολιμνίσκων ὡς ἐξῆς: «Λιμνίσκον γοῦν τὸν οὕτω γραφόμενον ὡς ἔχει τὸ προκείμενον $\text{--}\ddot{\text{--}}$ σημεῖόν ἐστι, γραμμὴ μία, μεσολαβουμένη ὑπὸ κεντημάτων δύο, εἴτουν στιγμῶν, μιᾶς μὲν ἐπάνω οὔσης, τῆς δὲ ἄλλης ὑποκάτω» καὶ «ὁ γοῦν ὑπολιμνίσκος τοιοῦτόν ἐστι σημεῖον $\text{--}\text{--}$, ἀπλῆ δηλονότι γραμμὴ, ὀβελοῦ τὸ σχῆμα ἔχουσα, ὑποκειμένην δὲ ἔχουσα στιγμὴν, ἧγουν κέντημα». Ὁ Ἐπιφάνιος ὁμιλεῖ ἐνταῦθα καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν λιμνίσκων καὶ τῶν ὑπολιμνίσκων, πρὸς κεφ. 17 τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος τοῦ Ἐπιφανίου.

(2) Ἐπιφάνιος αἰρ. 64 κεφ. 3. περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν κεφ. 18. Ἰερώνυμος Comment. in Titum III.

Ὁξωνίῳ τὴν ἔκδοσίν του, ἣτις χρησιμεύει σήμερον ὡς βᾶσις πρὸς τὴν περαιτέρω ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν τοῦ κολοσσιαίου κριτικοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου ἀνδρός.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΤΩΝ ΟΠΟΥΝΤΙΩΝ ΛΟΚΡΩΝ.

Ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων οἱ Λοκροὶ, καθάπερ αἱ πλεῖσται τῆς Ἑλλάδος πολιτεῖαι, ἐβασιλεύοντο εἰσέτι, εἰς τινὰς δὲ μόνον ἤρξατο ἤδη ν' ἀναφαίνεται ἢ πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν ἢ τὴν δημοκρατίαν τάσις· ὅθεν ὁ Ὅμηρος ἐξυμνῶν τὸ μοναρχικὸν πολιτεῦμα διὰ τῆς γνωστῆς ἐκείνης τοῦ Ὀδυσσεῶς ῥήτρας

Οὐκ ἀγαθὸν πολικοιρανίη· εἰς κοίρανος ἔστω, εἰς βασιλεύς,
ὧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγγυλομήτεω

Σκῆπτρον τ' ἢ δὲ Θέμιστος, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.

ἀναφέρεται πάντως εἰς τὸ παρελθόν, καθόσον ἡ προλαβοῦσα σχέσις ὑπῆρχε τοῖς πᾶσι γνωστῇ. Οὕτω τοίνυν, ὡσπερ προεῖρηται ἡμῖν ἐν τῇ προηγουμένῃ ἡμῶν περὶ Λοκρῶν τῶν Ὀπουντίων πραγματεία, ὁ Φύσκος, ὁ Λοκρὸς καὶ ὁ Ὀποῦς ὑπῆρξαν οἱ ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ καὶ μυθῶδει ἐποχῇ βασιλεῖς τῶν Ὀπουντίων. Ὁ Ὅμηρος τὸν Αἴαντα τὸν Ὀϊλέως καλεῖ ἡγεμόνα αὐτῶν. Ἐνα λοιπὸν ἡγεμόνα, ἕνα κοίρανον, ἔχοντα τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν εὐρίσκομεν ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις παρ' Ὀπουντίοις, περὶ τὸν ὅποιον ἴσταντο οἱ ἀριστῆες· διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι λαοί, ἐκ τῶν λίθων τῆς Πύρρας καὶ τοῦ Δευκαλίωνος καταγόμενοι ἐγέννησαν ἐκλεκτὴν τινὰ γενεάν, ἣτις ποσῶς δὲν συνεπεμίγη ξένης χώρας λαοῖς, εἰ μὴ μετὰ πολιτῶν Ἑλλήνων ἐκ διαφόρων τῆς Ἑλλάδος μερῶν ἐλθόντων. Τῇ γενεᾷ ταύτῃ ὁ Θηβαῖος ποιητῆς ἀφιέρωσε τὴν πρὸς Ἐφάρμοστον τὸν Ὀπουντίον ᾠδὴν, δι' ἧς